

İSTANBUL TÜRK OCAĞI'NIN MUSİKİ İLE İLGİLİ KİTAPLARI-BROŞÜRLERİ-KONSERLERİ- MÜSAMERELERİ-BALOLARI- DAVETİYELERİ VE PROGRAMLARI

Mehmet Uzun BABOĞLU*

Öz

İstanbul Türk Ocağı, klasik Türk ve batı müziğine önem vermiş ve bu çerçevede musiki kursları, musiki okulları, İhtifal heyetleri, korolar kurmuş, konserler verdirmiş, müsamereler, balolar tertip etmiştir.

İstiklal Savaşı sırasında ve Cumhuriyetin ilanı sonrasında yorgun ve naçar düşen toplumun umutlarını tazelemek, sosyal kaynaşmayı sağlamak için bu tür faaliyetlerine devam etmiştir.

Anahtar kelimeler: Balo, Fetva, Konser, Musiki Kursları, Musiki Okulları, Müsamere, Sahibinin Sesi, Şeyhülislam, Türk Ocağı.

Abstract

Music Related Books, Brochures, Concerts, Shows, Balls, Invitations and Programs Of Turkish Hearth of Istanbul

Turkish Hearth of Istanbul has given importance to classical Turkish and Western music. In this context; music classes, schools and remembrance committees has established and choirs, concerts and balls has arranged.

During the War of Independence and after the proclamation of the Republic, promising music activities and had organized to freshen up by the Turkish Hearth of Istanbul.

Key words: Prom, Fatwa, Concerts, Music Courses, Music Schools, Bazaars, Master's Voice, Shaykh al-Islam, Turkish Hearths.

Giriş

İstanbul Türk Ocağı kuruluşundan itibaren musikiye önem vermiştir. Klasik Türk halk musikisinin yaşatılması için Türk müzisyenlerinin

* Araştırmacı-Yazar.

önemli eserleri her fırsatta seslendirilmiş, plaklar doldurtulmuştur. İstanbul Türk Ocağı batı müziğini de ihmal etmemiştir. Klasik Türk musikişi ile batı müziğini aynı ölçüde değerlendirmiş, önemli müzisyenlerinin eserlerine yer vermiştir. Konserler tertip etmiş, dans ve musiki okul ve kursları açmıştır.

Türk Ocağı konser ve baloları toplumun birbiriyle yakından görüşüp danışmalarını sağlayan sosyal bir faaliyet olarak önemsenmiştir. Bu faaliyetler İstanbul, İzmir ve Cumhuriyetin ilanından sonra Ankara'da yoğunlaşmıştır.

Cumhuriyet kurulduktan sonra ilk balo, Eylül 1925'de İzmir'de düzenlenmiştir. Atatürk'ün isteği ile sadece Müslüman erkek ve kadınların bulunduğu bu eğlence, aslında kadın ve erkeğin aynı ortamda bulunması ve eğlenmesi adına toplumsal büyük bir değişimdir.

*"29 Ekim 1925 tarihinde yapılan ilk resmi Cumhuriyet Balosu, Ankara'da Türk Ocağı'nda, başta Cumhurbaşkanı Atatürk olmak üzere; başbakan, bakanlar, büyükelçiler, ordu komutanları ve basın ileri gelenlerinin katılımı ile gerçekleşmiştir."*¹

Yazımızın başlığı her ne kadar *"İstanbul Türk Ocağı'nın Musiki İle İlgili Kitapları, Broşürleri, Konserleri, Baloları, Davetiyeleri ve Programları"* ise de, bu tür faaliyetlerin sadece İstanbul Ocağı'nda yapıldığı anlamına gelmemelidir. Bu nedenledir ki; Ankara, İzmir, Balıkesir ve Giresun Türk Ocakları'ndan da örnekler verilmiştir. Hemen her Ocak'ta anma günleri tertip edilmiş, mahalli müzikler çalınmış, eğlenceler tertip edilmiştir. Balıkesir Türk Ocağı Musiki Heyeti tarafından *Sahibinin Sesi* firmasına plaklar doldurtulduğuna dair bilgiler, ikinci defa Giresun Türk Ocağı'nın kuruluşunun yıldönümü münasebetiyle tertip ettiği anma gününde çalınan müzikler, konser, halk oyunları gibi faaliyetlere de yer verilmiştir.

Ancak ileride görüleceği üzere Türk Ocakları'nda tertiplenen balolardan zamanın Şeyhülislam'ı haberdar olmuş, Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi, hazırladığı fetvada:

"Beyazıt'ta hanımlara ait açılmış olan Osmanlı Musikisi Dershane-si'nde bazı hanımlarla erkek musikişinaslardan meydana gelen bir heyet tarafından 12 Aralık 1919 tarihinde Türk Ocağı'nda kadın ve erkek yüzlerce dinleyici karşısında çalılıp, çağırılıp eğlendikleri üzüntü ile gazetelerden ve haber kaynaklarından öğrenildiği, Müslüman halkın bir hüznün dönemi geçirmekte olduğu şu sırada adap ve İslâm törelerine aykırı bu gibi hallerin olması caiz değildir."

Şeyhülislâm'ın fetvasına istinaden İçişleri Bakanlığı Polis Genel Müdürlüğü'ne bir yazı ile gereğinin yapılması istenmiştir.

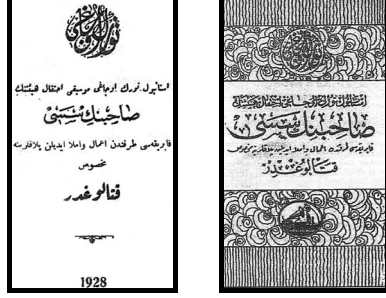
İstanbul Türk Ocağı kuruluşundan itibaren tertip ettiği müsamere ve balolara ait arşivimdeki belgeleri sunmayı bir görev bildim. Bu konuda

¹ Doğan Duman, "Cumhuriyet Balosu", *Toplumsal Tarih*, Sayı: 37, Ocak, 1997, s. 46.

verilen bildirileri ve yazıların eksik olduğunu gördüm. İstanbul Ocağı'nın konu ile ilgili faaliyetleri elbette bizim sunduğumuz belgelerden ibaret değildir.

Bu yazımızda bir diğer gayemiz arşivimizdeki belgeleri kayıt altına almaktır. Verilen örnekler tarih sırasına göre sunulmuştur. Çoğunluğu hiçbir yerde yayınlanmamış kaynakların ekseriyeti literatürümüze girmediği aşağıda vereceğimiz örneklerden anlaşılacaktır.²

Kitaplar-Broşürler-Konser-Müsamere-Balo Davetiyeleri-Plaklar-Resimler-Programlar

Katalogun İç ve Dış Kapağı

1- İstanbul Türk Ocağı
Musiki İhtifal Heyeti'nin
Sahibinin Sesi fabrikası
tarafından imal ve imlâ
edilen plaklarına mahsus
katalogudur.
İstanbul Zelliç Biraderler
Matbaası 1928, 8 s.
(Numarasız³)

2- İstanbul Türk Ocağı Wagner Gecesi

1 Kanûnuevvel (1)927

(1 Aralık 1927) Perşembe saat yirmi
birde Richard Wagner. Basıldığı yer,
matbaa, tarih yok. 8 s. (Numarasız).

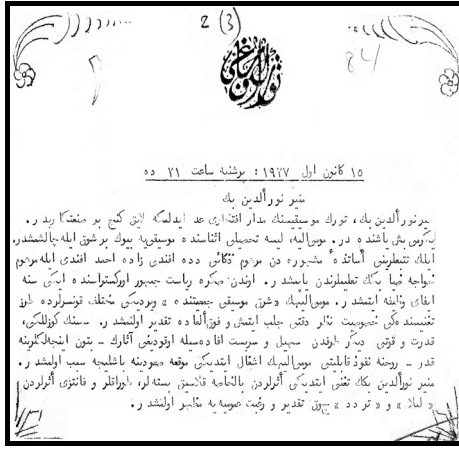
Broşürün kapağında,
Richard Wagner'ın kısa biyografisi
verildikten sonra gecenin programı
yazılmıştır.

İsıklâl Marşı ile başlayan konserde
konser programı verilirken
Wagner'ın çalınacak eserleri
hakkında da bilgi
verilmektedir.

² Bu çalışmayı hazırlarken desteklerini esirgemeyen Sayın Fahrettin Savaş Konar ve Sabri Koz'a teşekkürlerimi sunarım.

³ M. Seyfettin Özege, *Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu*, Cilt: V, s. 2254, Katalog künye numarası: 24785, kitabın iç ve dış kapaklarının resmi; Coşkun Bağır, *Türk Ocakları ve Türk Musiki Tarihinde Unutulmuş -Bir İlk İstanbul Türk Ocağı Klâsik Türk Musiki Korusu-* veya "İstanbul Türk Ocağı Musiki İhtifal Heyeti (1927)", *Türk Yurdu*, 7. Devre, Cilt: 33 (65), Sayı: 306 (667), Şubat, 2013, s. 56'dan alınmıştır.

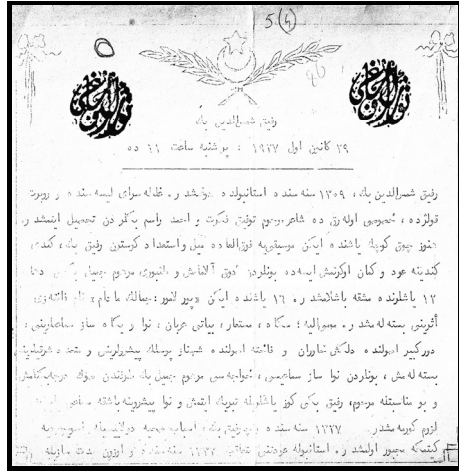
**3- (İstanbul) Türk Ocağı
15 Kanûnuevvel (15 Aralık)
1927: Perşembe saat 21'de
MÜNİR NUREDDİN BEY**
Konseri Programı, Basıldığı yer,
matbaa, tarih yok, 4 yaprak,
tek taraflı, numarasız.
İlk sayfada Münir Nureddin
Bey hakkında kısa bilgiler
verilmekte, diğer sayfalarda
Münir Nurettin Beyin
çalınacak eserlerinin listesi,
seslendirilecek eserleri ve
konsere iştirak eden sanatçıları
yazılıdır.

4- (İstanbul) Türk Ocağı Puccini Gecesi,

22 Kanûnuevvel (22 Aralık)
1927 Perşembe saat 21'de
Puccini'yi anma gecesi Programı
Basıldığı yer, matbaa, tarih yok,
3 s. (tek yönlü). İlk 1,5 sayfasında,
Giacomo Puccini'nin kısa biyografisi
verilmekte, diğer sayfalarda program
yazılıdır.⁴

**5- İstanbul Türk Ocağı
REFİK ŞEMSEDDİN BEY
(Konseri Program)**
29 Kanûnu evvel (29 Aralık)
1927, saat 21'de
Broşürün basıldığı yer,
matbaa, tarih yok.
Broşür kapakları hariç üç
yaprak ve üç sayfadan
oluşmaktadır.
İlk 1,5 sayfası
Refik Şemseddin Bey'in
biyografisi, diğer sayfalarda ise
program yazılmıştır.

⁴ Bu broşür; 1 yaprak noksan olabilir. Broşür mevcut kütüphane kataloglarımızda kaydına rastlanmadığından kontrol imkânımız olmamıştır.

**6- İstanbul Türk Ocağı'nca Sahibinin Sesi Firmasına Doldurtulan
Taş Plaklar**

A) Sahibinin Sesi Plakları Katalog Numarası: A.X. 476

İstanbul Türk Ocağı

Soldaki Plak'ta Seslendirilen, Karcıgar Şarkı: "Girdi Gönül Aşk Yoluna"

Sahibinin Sesi Plakları Katalog Numarası: A.X. 479

İstanbul Türk Ocağı

Sağdaki Plak'ta Seslendirilen, Buselik Şarkı:

"Vuslat Nail"

B) Sahibinin Sesi Plakları Katalog Numarası: A.X. 476

İstanbul Türk Ocağı

Soldaki Plak'ta Seslendirilen, Şehnaz Şarkı: "Gönül Durmaz"

Sahibinin Sesi Plakları Katalog Numarası: A.X. 479

İstanbul Türk Ocağı

Sağdaki Plak'ta Seslendirilen, Şehnaz Buselik Şarkı:

"Bir Nevcivan"

C) Sahibinin Sesi Taş Plaklar Katalog Numarası: A.X. 756
Balıkesir Türk Ocağı Musiki Heyeti
Soldaki Plak'ta Seslendirilen, Hüzam Şarkı: "O Siyah Gözlerin"
Sahibinin Sesi Taş Plaklar Katalog Numarası: A.X. 752
Sağdaki Plak'ta Seslendirilen, Kürdili Hicazkâr Şarkı: "Yıllarca Senin"

D) Sahibinin Sesi Plakları Katalog Numarası: A.X. 752
Balıkesir Türk Ocağı Musiki Heyeti
Soldaki Plak'ta Seslendirilen, Hicaz Gazel: "Sevmez İdim Seni Ben"
Balıkesirli Sezai Bey
Sahibinin Sesi Plakları Katalog Numarası: A.X. 756
Sağdaki Plak'ta Seslendirilen, Hicâzkar Gazel: "Gördüm Yüzünü"

7- Gramophone
"His Mastr's Voice"
The Gramophone Company Lıd
Sahibinin Sesi logosu etiketinin
üst ve altında yukarıdaki yazılar yer
almaktadır.

8- Türk Ocağı Kışlık Mesaisi Konferans ve Konser

Her hafta Perşembe günü akşamları memleketin tanınmış simaları tarafından konferanslar verilecek ve bilahare programda gösterildiği veçhile konserlere devam edilecektir. Konferans ve Konser: Saat 21'de başlar.

Bu programdaki eserlerin tamamı *Sahibinin Sesi* tarafından tertip ve tanzim edilmiştir.

Kitapta 14 konser programı verilmiştir. Bunlar: Opera, Klasik Türk Müziği, Batı Müziği gibi farklı konserlerden oluşmuştur.

Konser programı yanı sıra eser sahibinin kısa biyografisine yer verilmiştir.

9- “Yüzü mütecaviz (yüzden fazla) kıymetli sanatkârın iştiraki (katılımı) ile İstanbul Türk Ocağı Musiki İhtifal Heyeti tarafından plaklara alınan eserler.”⁵

⁵ Cemal Ünlü, *Git Zaman Gel Zaman - Fotoğraf-Gramofon -Taş Plak-*, Pan Yayıncılık, İstanbul, 2004, s. 258.

ORKESTRALAR, HEYETLER (CHOIRS & ORCHESTRES)	
Riyaseti Cümhur Orkestrası	
AX 462	Rast Peşrevi Birinci Kısım
	Rast Peşrevi İkinci Kısım
AX 463	Rapsoði Oryantal Birinci Kısım
	Rapsoði Oryantal İkinci Kısım
AX 464	İstiklâl Marşı
	Osman Mustafa Kemal Paşa Marşı
♦ ♦ ♦	
İstanbul Türk Ocağı İhtifal Heyeti	
AX 476	Karohur Şarkı Girdi Gönül
	Şehnaz Şarkı Gönül Durmaz
AX 477	Hicaz Şarkı Güne Yeşillendi
	Hicaz Saz Semayisi
AX 478	Suzinak Şarkı Vakıf Rahi
	Rast Peşrevi
AX 479	Hisar Puselek Şarkı Vuslata Nail
	Şehnaz Puselek Şarkı Bir Nevciandır
AZ 6	Hicaz Yürük Semayisi Yine Neşeli Muhabbet
	Rast Şarkı Düşün Gönülüm
♦ ♦ ♦	

10- TÜRKÇE PLAKLARIN ESAMİSİ: Sahibinin Sesi Firması'nın 1930 yılında yayımladığı Türkçe plaklar Esamisi kataloğu. Sağdaki resimde İstanbul Türk Ocağı'na ait Türkçe plakların listesi görünmektedir.

KOLUMBYA FİRMASINCA DOLDURTULAN KLÂSİK TÜRK MUSİKİ PLAKLARI

11 / a

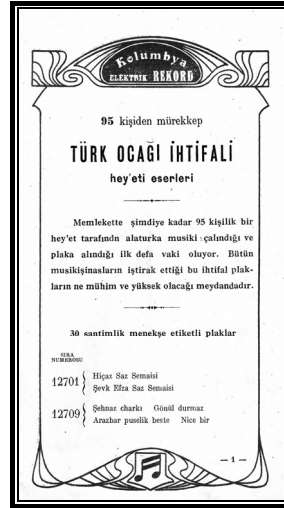
11 / b

11/a – Şehnaz beste Bezmi meide Seyyid Nuh'un

11/b – Arazbar puselek beste Türk Ocağı Musiki İhtifal Heyeti tarafından Şehnaz Şarkı "Gönül Durmaz" Blumenthal Biraderler namına zapt ve kayıt edilmiştir.

Kolumbye; 95 kişiden mürekkep Kolumbya Türk Ocağı Musiki İhtifal Heyetiyle Darülelhan Heyetinin Eserleri, Plaklardır.

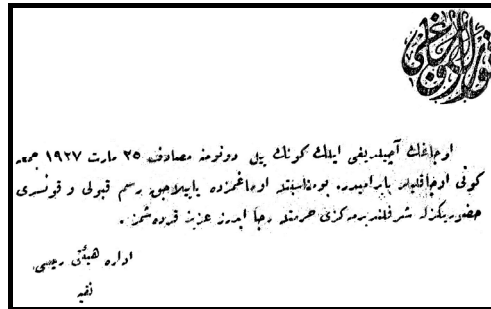
Kolumbya Firmasının İstanbul Türk Ocağı ile ilgili Taş Plaklarını da ihtiva eden Kataloğudur; 8 s.

12- Kolumbia Plakları Katalogunun Dış ve İç Kapakları

13- Bu belge Kolumbia Plakları Katalogundan alınmıştır.

14- DAVETİYE

a) Davetiyenin Ön Yüzü

TÜRK OCAĞI

“Ocağın açıldığı ilk günün yıldönümüne müsadif (rastlayan) 25 Mart 1927 Cuma günü Ocaklılar bayramıdır. Bu münasebetle Ocağımızda yapılacak resmi kabulü ve konseri huzurunuzla şereflendirmenizi hürmetle rica ederiz. Aziz kardeşimiz.”

İdare Heyeti Reisi
(İstanbul Ocağı Başkanı)
Nakiye (Elgün)

b) Davetiyenin Arka Yüzü

کونروز پروگرامی :

ساعات

۱۶,۵ — ۱۵,۵ با براملاشما - بنچده موزیکه
۱۶,۵ — ۱۷,۵ آلافرانغه قونسر
۱۷,۵ — ۱۸,۵ ساز ، انشاد ، تنقی
♦♦♦♦

کیم پروگرامی :

۲۱ — ۲۲ اوجاقلیله خطاب ، آلا توفقه قونسر
۲۲ — ۲۳ ملی رقصلر ، انشاد
۲۳ — ۲۴ رقص

GÜNDÜZ PROGRAMI

Saat:

15,5 – 16,5 Bayramlaşma-Bahçede
Muzika
16,5 – 17,5 Alafranga Konser
17,5 – 18,5 Saz, İnşad, (Şiirler)
Teganni (Nağme ile okuma)

GECE PROGRAMI

21 – 22 Ocaklılara Hitabe, Alaturka Konser
22 – 23 Milli Rakslar, İnşad (şiirler)
23 – 02 Raks

İSTANBUL TÜRK OCAĞI'NIN, HALK TÜRKÜLERİ KOROSU - SAZ TAKIMI - HALK OYUNLARI EKİBİ KURULMASI ÇALIŞMALARI

15- İstanbul, Türk Ocağı Genel Sekreteri Can Kerametli'nin konu ile ilgili Ocaklıları bilgilendirme yazısı

Aziz Ocaklı Kardeşimiz!:

70/unda

Türk Milliyetçiliğinin şuurılı inkişafı yolunda faaliyet gösteren Ocağımıza herşei çalışmalarına devam ederken İngilizce, Fransızca ve Almanca kurslarına ilâveten ^{çalışma} saz san'atka- rı Zekâ Beşedil'in idaresinde bir Halk Türküleri Korosu ve saz (Cura, Bağlama, Davan) takımı kurmaktayız.

Yine bu münasip faaliyet olarak muhtelif bölgelerden te- darik ettiğimiz hocaların nezaretinde bir de Milli Oyunlar Eki- bi kurmaya teşebbüs etmiş bulunuyoruz.

Yukarıda zikredilen kol faaliyetlerinde iştirakî arzu eden kardeşlerimizin fikrî ve fiilî yardımlarını beklerken Türklüğün yükselmesine vâkıf olduklarımızı teğariler temenni ederim.

İst. Türk Ocağı U. Kâtibi
Can Kerametli

Aziz Ocaklı Kardeşimiz;

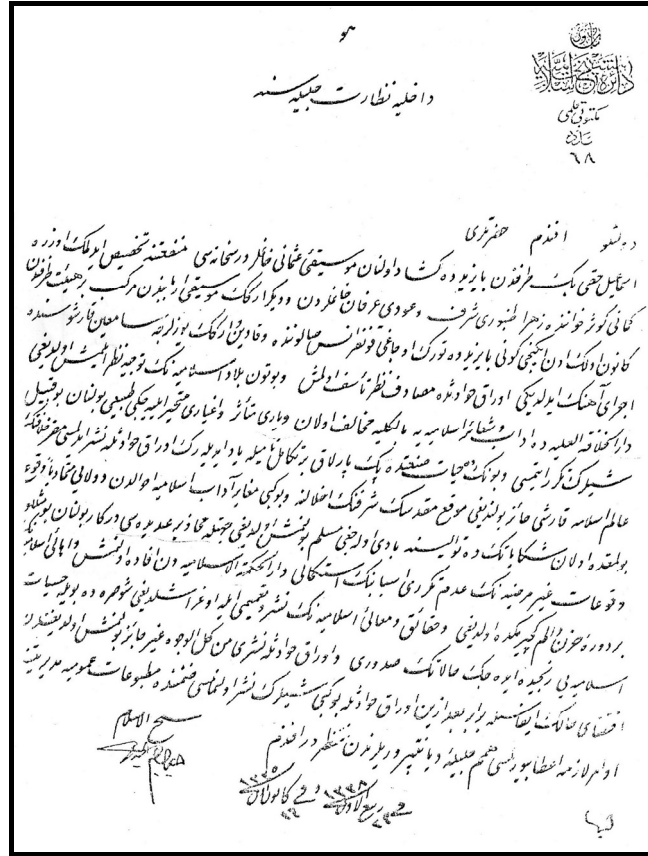
“Türk Milliyetçiliğinin şuurla inkişafı yolunda faaliyet gösteren Ocağımız harsî (kültürel) çalışmalarına devam ederken İngilizce, Fransızca ve Almanca kurslarına ilaveten değerli saz sa’natkârı Zekâi Beşgöl’ün idaresinde bir Halk Türküleri Korosu saz (Cura, Bağlama, Divan) takımı kurmaktadır.

Yine buna mümasil faaliyet olarak muhtelif bölgelerden tedarik ettiğimiz hocaların nezaretinde bir de Halk Oyunları Ekibi kurmaya teşebbüs etmiş bulunuyoruz.

Yukarıda zikredilen kol faaliyetlerine iştiraki arzu eden kardeşlerimizin fikri ve fülî yardımlarını beklerken Türklüğün yükselmesine matuf emelerimize başarılar temenni ederim.”

İst. Türk Ocağı U. Kâtibi
Can Kerametli

16- İstanbul Ocağı Musiki Faaliyetleri Hakkında Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi’nin Fetvası

Bâb-ı Fetva
Dâ'ire-i Meşihat-i İslâmiyye
Mektûbî Kalemi
Aded: 68

Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine

Devletlü efendim hazretleri,

“İsmail Hakkı Bey tarafından Bâyezid’de küşâd olunan Musiki-i Osmanî Hanımlar Dershânesi menfa’atına tahsis edilmek üzere Kemânî Kevser, Hânende Zehra, Tanbûrî Şeref ve Udî İrfan hanımlardan ve diğer erkek musiki erbâbından mürekkeb bir hey’et tarafından Kânûnevvel’in on ikinci günü Bâyezid’de Türk Ocağı konferans salonunda ve kadın ve erkek yüzlerce sâmiîn (dinleyicinin) karşısında icrâ-ı âheng edildiği evrâk-ı havadisde müsadif-i nazar-ı te’essüf olmuş ve bütûn bilâd-ı İslâmiyyenin tevcih-i nazar eylemiş olduğu Dârü’l-hilâfeti’l aliyye’de adâb ve şeâir-i İslâmiyyeye bi’l-küllîye muhâlif olan ve yâri mûte’essir ve ağıyârî mûtehayyir eyleyeceği tabi’î bulunan bu kabîl şeylerin tekrar etmesi ve bunun da hayat-ı san’atda pek parlak bir tekâmül namıyla yâd edilerek evrâk-ı havâdisle neşredilmesi makarr-ı hilâfetin âlem-i İslâm’a karşı hâiz bulunduğu mevki’i mukaddesin şerefînin ihlâline ve bu gibi mugâyir-i âdâb-ı İslâmiyye ahvâlden dolayı mütemadiyen vuku’ bulmakta olan şikâyetin da tevâlisine bâdî olacağı müsellemler bulunmuş olduğu cihetle mehâzîr-i adîdesi derkâr bulunan bu misillü vukû’ât-ı gayr-i marziyyenin adem-i tekerürü esbabının istikmâli Dârü’l-Hikmeti’l İslâmiyye’den ifâde olunmuş ve ahâlî-i İslâmiyyenin bir devre-i hüzn ü elem geçirmekte olduğu ve hakâ’ik ve me’âlî-i İslâmiyyenin neşr ü ta’mimi ile uğraşıldığı şu sırada böyle hissiyât-ı İslâmiyyeyi rencide edecek hâlâtın sudûru ve evrâk-ı havadisle neşri min külli’l-vücûh gayr-i câ’iz bulunmuş olduğundan iktizâ-yı hâlin ifâsıyla beraber ba’de izîn-i evrâk-ı havadisle bu gibi şeylerin neşr olunmaması zımında Matbu’ât-ı Umûmiyye Müdiriyyetine evâmîr-i lâzıme i’tâ buyrulması himem-i celîle-i diyânet-perverîlerinden müntazırdır, efendim.”⁶

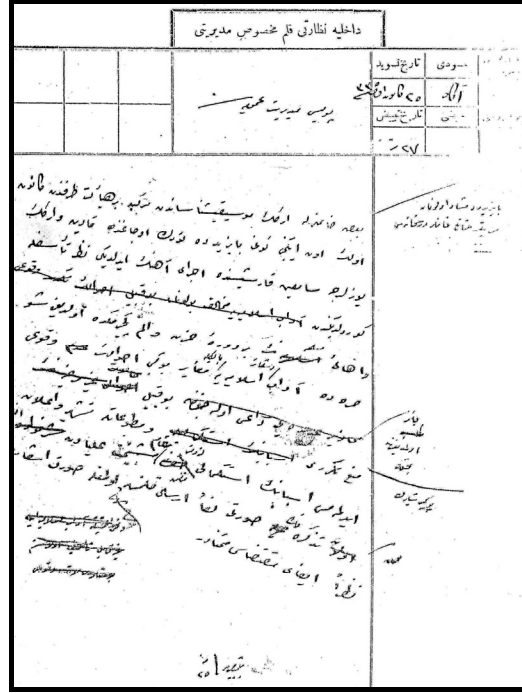
Fî 23 Rebi’ü’l-evvel sene 1338 ve

Fî 16 Kânûn-ı evvel sene 1335 (25 Aralık 1919)

Şeyhülislâm
 İmza
 (Mustafa Sabri)

⁶ BOA, DH.KMS., 57-2/20.

**Şeyhülislâm fetvasına istinaden Emniyet Genel Müdürlüğüne
yazılan yazı**

**17- İstanbul Türk Ocağı Hakkında Dahiliye Nezareti'nden
Polis Müdüriyetine Yazılan Talimat**

**Dâhiliye Nezâreti
Kalem-i Mahsûs Müdüriyeti
Târih: 25 Kânûn-ı Evvel sene 1335 (25 Aralık 1919)**

Polis Müdüriyet-i Umûmiyyesine

Bâyezid'de küşâd olunan Musiki-i Osmanî
Hanımlar Dershanesi hakkında

Ba'zı hanımlarla erkek musikişinaslardan mürekkeb bir hey'et Kânûn-ı Evvel'in on ikinci günü Bâyezid'de Türk Ocağı'nda kadın ve erkek yüzlerce sâmiin (dinleyicinin) karşısında icrâ-yı âheng edildiği nazar-ı te'essüfle görüldüğünden ve ahâlî-i müslimenin bir devre-i hüzn ü elem geçirmekte olduğu şu sırada adap ve şe'air-i İslâmiyyeye bi'l-küllîye mugayir bu gibi ahvâlin vukû'ı câ'iz olmadığından bahisle bu kabîl şeylerin men'-i tekerrürü ve matbû'âtla teşhîr ve i'ân edilmemesi esbabının istikmâli lüzumuna mütazammın makâm-ı meşihat-ı ulyâdan varid olan tezkirenin sûreti leffen irsal kılınmış olmakla sûret-i iş'âra nazaran ifâ-yı muktezâsı mütemennâdır.

SAAT İKİBUÇUKDA

- 6- Selâm
- 7- İdare Heyetinin Beyanatı
- 8- Resmi Takdim ve Yemin
- 9- Hüviyet Varakalarının Tevzii
- 10- Musafaha ve Tebrik
- 11- Çay

SAAT ÜÇBUÇUKA KADAR**M U S İ K İ :**

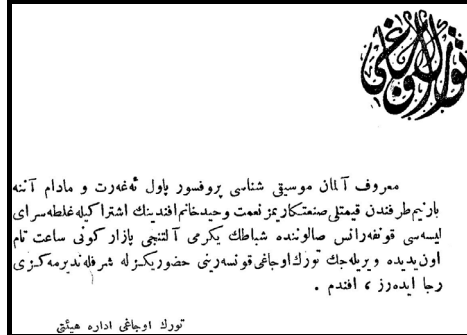
- 12- Revü (Retwe) : Netras
- 13- Thais : Massene
- 14- Cavalleria rusticana
- 15- Donicezyad : Brağa
- 16- Serenad : Supye
- 17- Merasimin sonu

SAAT ÜÇBUÇUKDA:

- 18- İdare Heyeti Kâtibinin İdare İşlerine;
- 19- İdare Heyeti Muhasebecinin Ocak ahvali maliyesine dair beyanatı,
- 20- Esas Nizamnamenin yirmi birinci maddesine göre bu beyanat esnasında resmî münakaşa cereyan etmez. Ocaklılar aynı meseleye dair nokta-i nazarlarını dilek defterine yazar.

MUSİKİ:

- 21- Lettre de Manen : Jile (ژيله) Jean
- 22- Berceuse : Jüslen (Jecelya)
- 23- Sange de Ton : Çaykovski (Piyotr İlyiç)
- 24- Nokturne : Chopen
- 25- Tosca : Puccini Opera
- 26- Veda

19- İstanbul Türk Ocağı Konser Davetiyesi

TÜRK OCAĞI

Ma'rûf (Ünlü) Alman musikişinası Profesör Pavel Ogaret ve Madam Anna Barnim tarafından kıymetli sanatkârimız Vahit Hanımefendi'nin iştirakiyle Galatasaray Lisesi konferans salonunda Şubat'ın 26. Pazar günü saat tam on yedide verilecek Türk Ocağı konserini huzurunuzla şereflendirmenizi rica ederiz, efendim.

Türk Ocağı İdare Heyeti

İstanbul Türk Ocağı
29 Ekim 1926 Cuma günü
Cumhuriyetin kuruluşuna şerefine verilecek
Musiki Müsameresi Programı

- - Dışar Sıraus Sona
{ Yano: Madmazel Bortman
Viyolonsel: Mosio Sernad
1- Aqagru Toun Brio
2- Aqagru Toun Brio
3- Aqagru Toun Brio
4- Aqagru Toun Brio
5- Aqagru Toun Brio
6- Aqagru Toun Brio
7- Aqagru Toun Brio
8- Aqagru Toun Brio
9- Aqagru Toun Brio
10- Aqagru Toun Brio
11- Aqagru Toun Brio
12- Aqagru Toun Brio
13- Aqagru Toun Brio
14- Aqagru Toun Brio
15- Aqagru Toun Brio
16- Aqagru Toun Brio
17- Aqagru Toun Brio
18- Aqagru Toun Brio
19- Aqagru Toun Brio
20- Aqagru Toun Brio
21- Aqagru Toun Brio
22- Aqagru Toun Brio
23- Aqagru Toun Brio
24- Aqagru Toun Brio
25- Aqagru Toun Brio
26- Aqagru Toun Brio
27- Aqagru Toun Brio
28- Aqagru Toun Brio
29- Aqagru Toun Brio
30- Aqagru Toun Brio
31- Aqagru Toun Brio
32- Aqagru Toun Brio
33- Aqagru Toun Brio
34- Aqagru Toun Brio
35- Aqagru Toun Brio
36- Aqagru Toun Brio
37- Aqagru Toun Brio
38- Aqagru Toun Brio
39- Aqagru Toun Brio
40- Aqagru Toun Brio
41- Aqagru Toun Brio
42- Aqagru Toun Brio
43- Aqagru Toun Brio
44- Aqagru Toun Brio
45- Aqagru Toun Brio
46- Aqagru Toun Brio
47- Aqagru Toun Brio
48- Aqagru Toun Brio
49- Aqagru Toun Brio
50- Aqagru Toun Brio
51- Aqagru Toun Brio
52- Aqagru Toun Brio
53- Aqagru Toun Brio
54- Aqagru Toun Brio
55- Aqagru Toun Brio
56- Aqagru Toun Brio
57- Aqagru Toun Brio
58- Aqagru Toun Brio
59- Aqagru Toun Brio
60- Aqagru Toun Brio
61- Aqagru Toun Brio
62- Aqagru Toun Brio
63- Aqagru Toun Brio
64- Aqagru Toun Brio
65- Aqagru Toun Brio
66- Aqagru Toun Brio
67- Aqagru Toun Brio
68- Aqagru Toun Brio
69- Aqagru Toun Brio
70- Aqagru Toun Brio
71- Aqagru Toun Brio
72- Aqagru Toun Brio
73- Aqagru Toun Brio
74- Aqagru Toun Brio
75- Aqagru Toun Brio
76- Aqagru Toun Brio
77- Aqagru Toun Brio
78- Aqagru Toun Brio
79- Aqagru Toun Brio
80- Aqagru Toun Brio
81- Aqagru Toun Brio
82- Aqagru Toun Brio
83- Aqagru Toun Brio
84- Aqagru Toun Brio
85- Aqagru Toun Brio
86- Aqagru Toun Brio
87- Aqagru Toun Brio
88- Aqagru Toun Brio
89- Aqagru Toun Brio
90- Aqagru Toun Brio
91- Aqagru Toun Brio
92- Aqagru Toun Brio
93- Aqagru Toun Brio
94- Aqagru Toun Brio
95- Aqagru Toun Brio
96- Aqagru Toun Brio
97- Aqagru Toun Brio
98- Aqagru Toun Brio
99- Aqagru Toun Brio
100- Aqagru Toun Brio

a

b

20- İstanbul Türk Ocağı'nda 29 Ekim 1926 Cuma günü Cumhuriyetin Kuruluşunun Yıldönümü şerefine verilecek Musiki Müsameresi Programı

a) TÜRK OCAĞI

İstanbul Türk Ocağı'nda
29 Teşrinievvel (Ekim) 1926 Cuma günü
Cumhuriyetin Devr-i Senesi Şerefine Verilecek
Musiki Müsameresi Programıdır.

b) İSTANBUL TÜRK OCAĞI'NDA

29 Teşrinievvel 1926 Cuma günü
Cumhuriyetin Devr-i Senesi Şerefine verilecek
musiki müsameresi programıdır:

- 1- Nutuk
- 2- İstiklâl Marşı
- 3- Franz Schubert Triposi

Piyano: Madmazel Bortman
Viyolon, Viyolonsel: Seternad biraderler

- 1- Allegro Moderato
- 2- Andante Pokomosso
- 3- Sikerzo Allegro
- 4- Rondo Allegro Vivaçe

4- Nimet Vahid Hanım Efendi tarafından teganni olunacak Aryalar
(Piyanoda Madam Hege)

- 1- Meyerber'in Hügonolar Operasından pajaryası
- 2- Verdi'nin Rigoletto Operasından Jilda Pajaryası

-ON DAKİKA İSTİRAHAT-

5- Rişar Straus Sonatı

Piyano : Madmazel Bordman

Viyolonsel : Mösyö Seternad.

- 1- Allegro Kombriyo
- 2- Andante Manon Troppo
- 3- Finale Allegro Vivo

6- Nimet Vahid Hanım Efendi tarafından teganni olunacak Şan-
sonlar:

- 1- Daimi muhabbet..... Brams
- 2- Ah, o yolu tekrar bulsa
idim brams
- 3- Gizli davet.....Straus

7- Piyano Solo: Şopen fantazisi

(Madmazel Bordman tarafından)

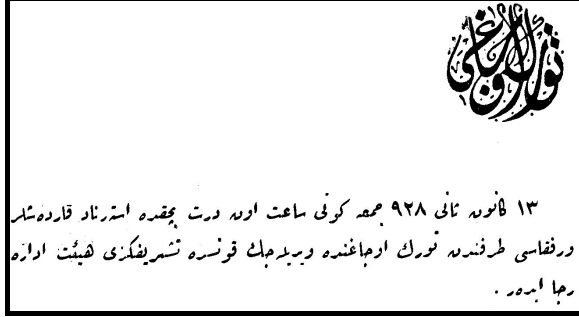
Hamiş (Açıklama): Programa tamam ondörtbuçukda başlanacak ve aynı zamanda salon kapıları kapanmış bulunacaktır. Lütfen vakt-ı muayyende (belirlenen zamanda) teşrif edilmesi rica olunur.

21- 29 Nisan 1926 tarih, 2991 sayılı Vakit Gazetesi'nin Haberi

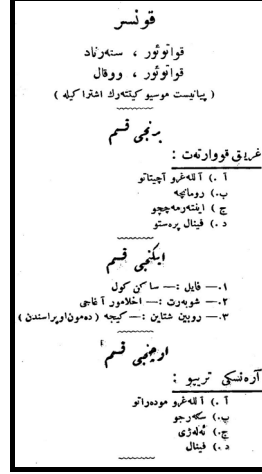
OCAĞIN BALOSU

Mayıs'ın altıncı Perşembe günü akşamı Tokatlıyan Otelinde Türk Ocağı tarafından büyük bir balo verilecektir. İstihbaratımıza Nazaran balo hey'et-i tertibiyesi şehrimizin güzide Hanım ve Beyefendilerinden müteşekkil olacaktır. Türk Ocakları'nın millî ehemmiyeti ve harsî nezâhetti ma'lum olduğu cihetle müsameresinin pek parlak olacağına şüphe yoktur.

a

22- a) 13 Kanûn-ı sanî 1928 Cuma günü saat on dört buçukta Esternad Kardeşler ve rûfekâsı tarafından Türk Ocağı'nda verilecek Konsere teşriflerinizi Heyet-i İdare rica eder.

b

b) KONSER

Kovatür, Serenat

Kovatür, Vokal

(Pianist Mösyö Gitter'in iştirakiyle)

BİRİNCİ KISIM**GARİK KUVARTET**

- a) Allegro Açıtato
- b) Romançe
- c) İntermeçço
- d) Final Presto

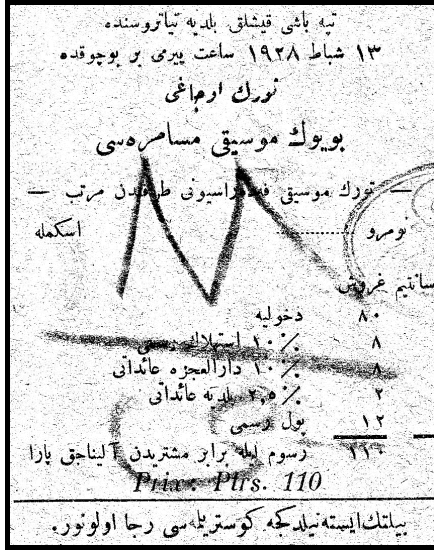
İKİNCİ KISIM

- a) Faye : Sakin Göl
- b) Şubert : İhlamur Ağacı
- c) Rubin Ştayn : Gece (Demon Operasından)

ÜÇÜNCÜ KISIM**ARENSKİ TERİYO:**

- a) Allegro Moderato

- b) Segerco
c) Eleji
d) Final

23- Tepebaşı Kışlık Belediye Tiyatrosunda 13 Şubat 1928 saat yirmi bir buçukta

TÜRK OCAĞI BÜYÜK MUSİKİ MÜSAMERESİ

- Türk Musiki Federasyonu Tarafından Mürettep Numara-----İskemle

Kurus	Santim
80	Duhüliye (Giriş)
8	%10 İstihlak resmi
8	%10 Dârülaceze Aidatı
2	%2 Belediye Aidatı
+12	%12 Yol resmi
1.10	Rüsûm ile beraber
müşteriden alınacak Para	

İSTANBUL Türk Ocağı		
28 Mart 1930 Cuma günü saat 16 da Konservatuvar Profesörlerinden Müşyâ (Achille Talarico) Tarafından Verilecek «Müsamere Programı»		
Martini	: Plesir d'Amur	Mella, Veziryan
Flotof	: Romans Op. Marta	Müşyâ İzzet Saruhan
Godar	: Sanson de Floryan	Seyan Hanım
Tosti	: Romans "Tamo Ankora,,	Mella, Barguerian
Diaz	: Vals "Fisma,,	» Süreyya
Masene	: Eleji	» Hüseyin
Maskani	: Skerzo	» Pambuklyan
Paradisi	: Aryeta	Mme. Talarico
Mozar	: Violet	
Masene	: Op. Manon "Fablo,,	
Greg	: Sanson Avanes	Nezdet Hanım
Verdi	: Arya Op. Don Karlos	Müşyâ Vassilyadi
Rosini	: Op. "Gaza Larda,, Arya	Mella, Vassilyadi
Meyerheer	: Op. "Ugano,, Arya	Mazide Hanım
Puçini	: Op. "Toska,, Arya	Avni Bey
Tosti	: Romans	Jülide Hanım
Kapitan zade A. Rıza B.	Asrı Türk Romanları:	Seyan Hanım
"	: Zavallı Aşk	
"	: Efenin Bayramı	

**24- İstanbul Türk Ocağı 28 Mart 1930 Cuma günü verilecek
"MÜSAMERE PROGRAMI"**

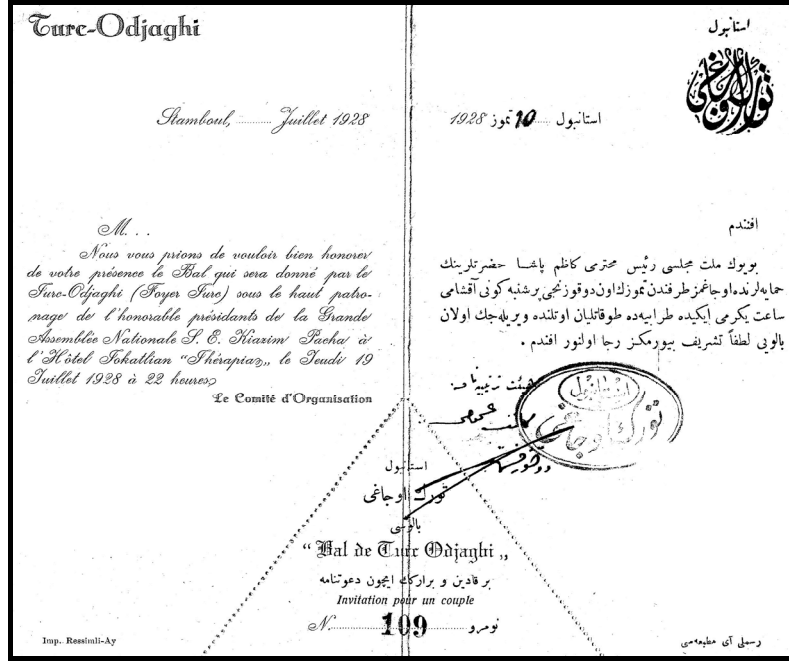
25- 19 TEMMUZ 1928 İSTANBUL TÜRK OCAĞI BALOSU

Bir Kadın Bir Erkek İçin Davetiye'dir.

İstanbul

Türk Ocağı

İstanbul, 10 Temmuz 1928

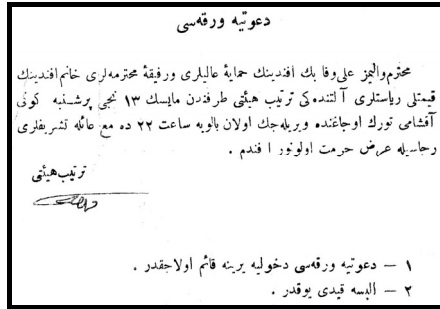
Efendim,

Büyük Millet Meclisi Muhterem Reisi Kazım Paşa hazretlerinin himayelerinde Ocağımız tarafından Temmuzun on dokuzuncu Perşembe günü akşamı, saat yirmi ikide Tarabya'da Tokatlıyan Otelinde verilecek olan Baloyu lütfen teşrif buyurmanız rica olunur Efendim.

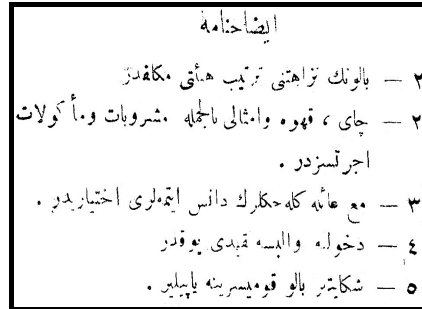
Tertip Heyeti namına

Kâtib-i Umumî (Genel Sekreter)

Dr. (Fethi Erden)

a

b

26- a) DAVETİYE VARAKASI

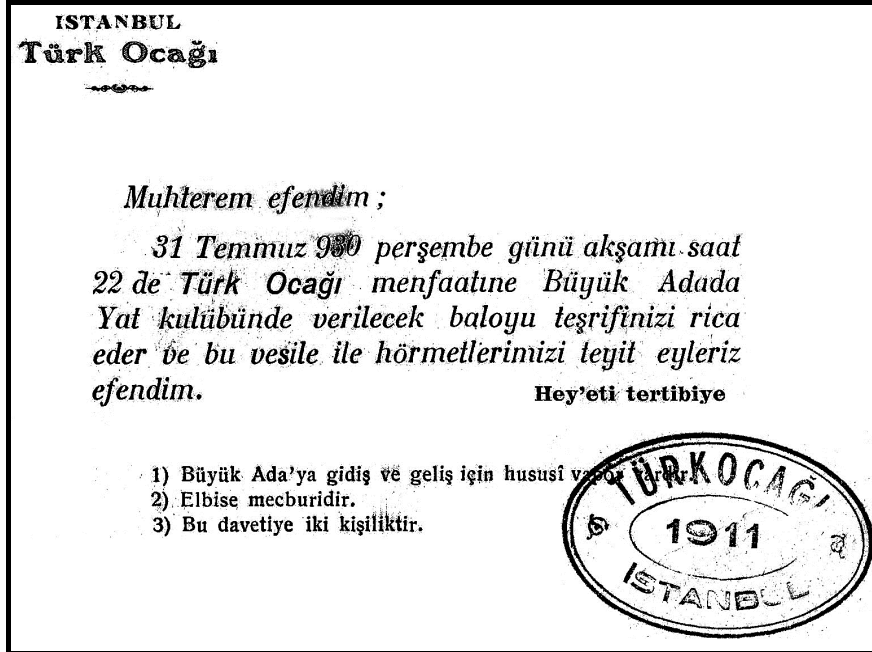
Muhterem Valimiz Ali Vefa Bey Efendi'nin himaye-i âlileri ve refika-i muhteremleri Hanımefendinin kıymetli riyasetleri altındaki tertip heyeti tarafından Mayısın 13. Perşembe günü akşamı Türk Ocağı'nda verilecek olan baloya saat 22'de maaile teşrifleri ricası ile arz-ı hürmet olunur efendim.

Tertip Heyeti
(İmza)

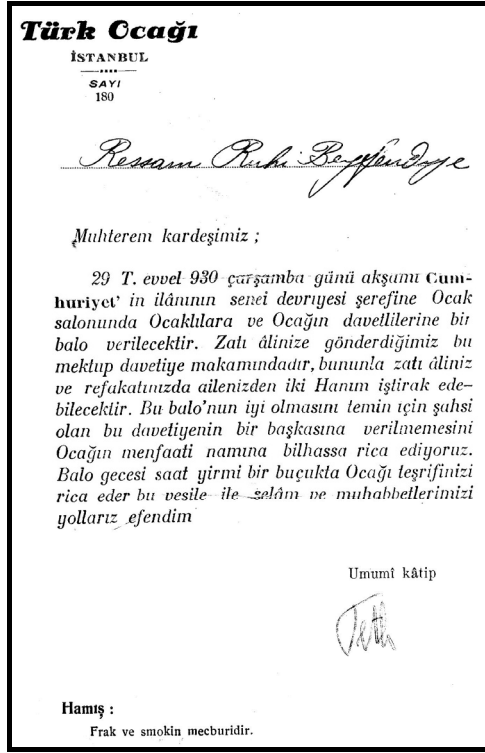
- 1- Davetiye Baloya giriş içindir.
- 2- Elbise kaydı yoktur.

b) İZAHNAME (Açıklama)

- 1- Balonun nezaheti (emniyetinden) Tertip Heyeti mükelleftir.
- 2- Çay, Kahve ve emsali bütün içecek ve yiyecekler ücretsizdir.
- 3- Maaile geleceklerin dans etmeleri ihtiyaridir (isteğe bağlıdır.)
- 4- Giriş için elbise kaydı yoktur.
- 5- Şikâyetler Balo komiserlerine yapılır.

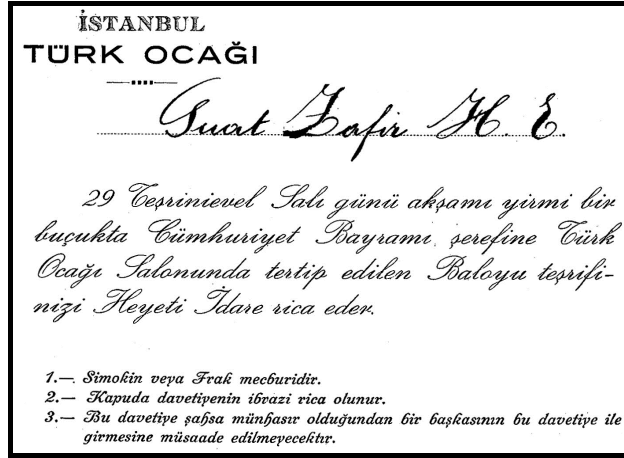

- 27-** İstanbul Türk Ocağı, 31 Temmuz 1930 Türk Ocağı menfaatine Büyük Ada'da Yat Kulübünde verilecek BALO Davetiyesidir.

28- 29 Ekim 1930 Cumhuriyetin ilânının Sene-i Devriyesi Şerefine İs-
tanbul Türk Ocağı tarafından tertip edilen balo davetiyesidir.

Davetiye zata mahsustur. Davetiye sahibi ve ailesinden iki hanım ka-
tılabilir.

29- İstanbul Türk Ocağı 29 Ekim Cumhuriyetin kuruluş yıldönümü
dolayısıyla Türk Ocağı Salonu'nda tertip ettiği Balo davetiyesi

30- Sevelim Sevillelim – Türk Ocağı İstanbul Şubesi Türk Ocakları Kuruluşunun 80. yıl kutlama törenlerinde Tasavvuf Musikisi Korosunun kaydına mahsus kasettir. 1992, Yöneten: Taşkın Savaş

KONSER DAVETİYELERİ

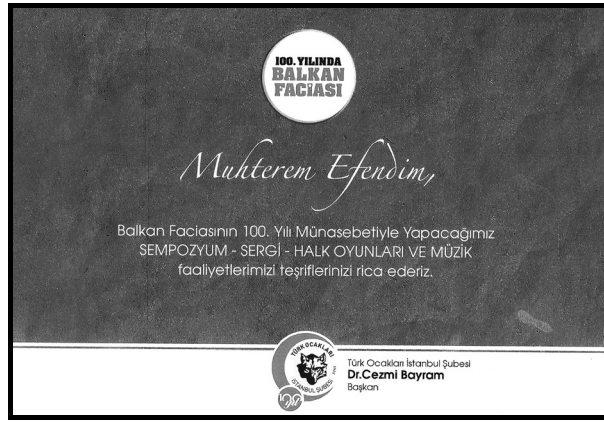
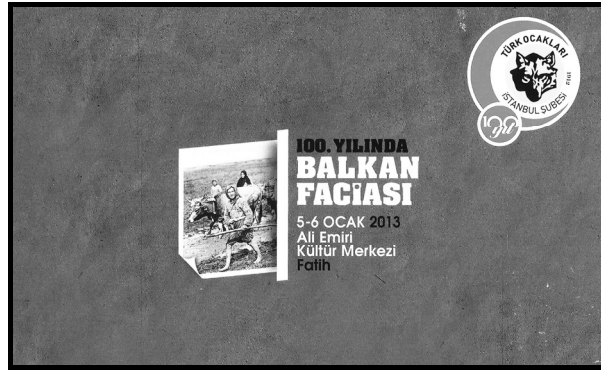
31- İstanbul Türk Ocağı; Türk Ocakları'nın Kuruluşunun 100. Yılı Münasebetiyle Tertip Ettiği Konser Davetiyesi

A) Davetiyenin Ön Yüzü

B) Davetiyenin Arka Yüzü

32- Balkan Faciasının 100. Yılına Hatırlatma Amacıyla İstanbul Türk Ocağı'nın Tertip Etmiş Olduğu Sempozyum-Sergi-Halk Oyunları ve Müzik Faaliyetleri

A) Davetiyenin Ön Yüzü**B) Davetiyenin Arka Yüzü**

İstanbul, 5-6 Ocak 2013 Ali Emiri Kültür Merkezi

İstanbul Türk Ocağı'ndan başka Ankara'daki Genel Merkez ve taşra şubeleri konu ile ilgili farklı Balo ve Müsamereler tertip ettikleri bir vakıdır.

23 Nisan 1924 tarihi itibarıyla Ankara'da teşekkül eden Türk Ocakları Genel Merkezi birçok alanlarda olduğu gibi musiki, balo ve müsamereler gibi alanlara gereken önem verilmiştir. Ayrıca taşra şubeleri de bu konuları ihmal etmemiştir. Konumuz İstanbul Türk Ocağı olduğundan Ankara ve taşra şubelerine birkaç örnek vermek suretiyle konumuzu bitirmiş olacağız.

İSTANBUL
TÜRK OCAĞI
AKSARAY, Teceddüt sokak No. 29
Telefon : 22646

— — —

Aziz Kardeşimiz,

Ocağımızın (Cemâl Özgen) idaresinde ki musiki kolu
24/V/953 Pazar günü saat (15) de bir konser verecektir; teşrifinizi rica eder saygılarımızı sunarız.

İstanbul Türk Ocağı
İdare hey'eti reisi
VASFİ RIZA ZOBU

33- 13 Şubat 1927 Pazar Günü Akşamı Alafranga Saat Yirmide AİLE MUSAMERESİ

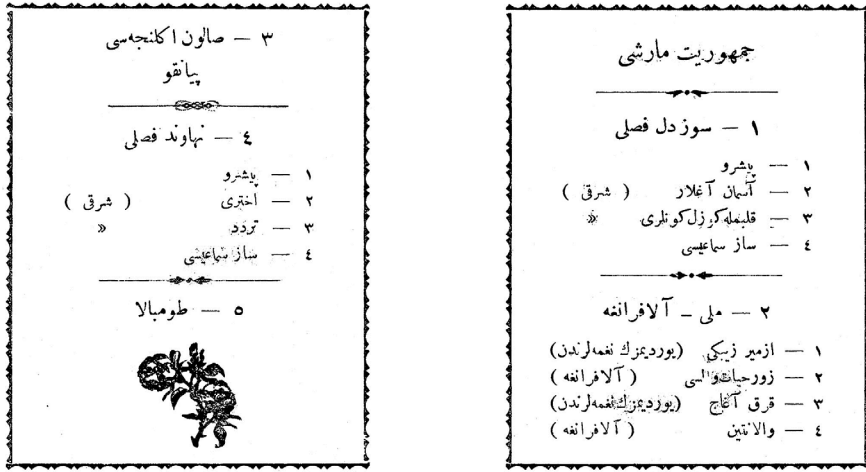
13 Şubat 1927'de Verilecek Aile Müsameresi Programı

والى عالیز راى بك افنديك رفيقه محترمه لرى
بديعه راى خانم افنديك تحت حمايه لر نده
۱۳ شباط ۹۲۷ بازار كوني اقشامى يعنى
پاراز ايرتسى كيجه مى وريله جك
عائله مسامره مى پروغراميدر

مسامره به آلافرانغه يكرى ده باشلايه جقدر

b

a) Vâli-i âlimiz Râmî Beyefendi'nin refika-i muhteremeleri Bedia Râmî Hanımefendi'nin tahtı himayelerinde 13 Şubat 1927 Pazar günü akşamı yani Pazartesi gecesi verilecek aile müsameresi programıdır.

Müsamereye alafranga yirmide başlanılacaktır.

b) CUMHURİYET MARŞI

----- § -----

A- SÛZ-İ DİL FASLI

- 1- Peşrev
- 2- Asuman Ağlar (Şarkı)
- 3- Kalbimle Güzel Günleri “
- 4- Saz Sema'isi

B- MİLLÎ - ALAFRANGA

- 1- İzmir Zeybeği (Yurdumuzun namelerinden)
- 2- Zor Hayat Valsi (Alafranga)
- 3- Kırkağaç (Yurdumuzun namelerinden)
- 4- Vâlântin (Alafranga)

C) SALON EĞLENCESİ

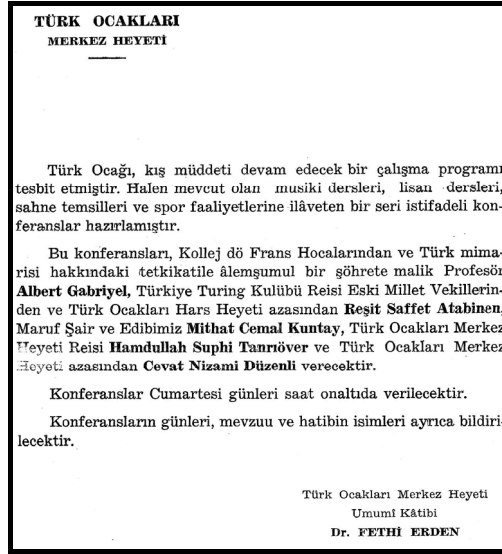
Piyango

D) NİHÂVEND FASLI

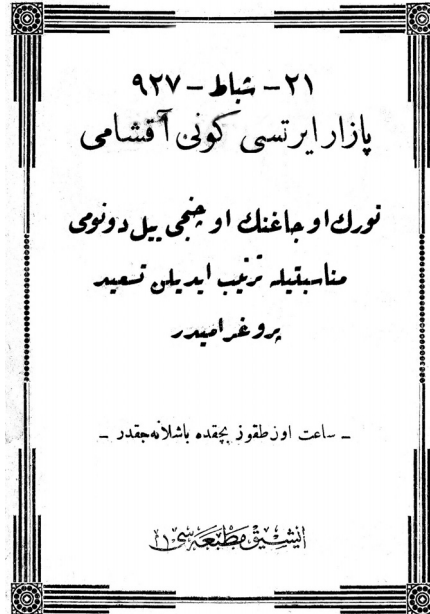
- 1- Peşrev
- 2- Ahterî (Şarkı)
- 3- Tereddi “
- 4- Saz Semaisi

E) TOMBALA

34- Türk Ocakları Genel Merkezi'ne ait aşağıdaki belgede:

“Halen mevcut olan musiki dersleri, Lisan dersleri, Sahne temsilleri ve spor faaliyetlerine....” denilerek musiki çalışmalarına en önde yer verildiği görülmektedir.

b

35- a) 21 Şubat 1927 Pazartesi günü akşamı (Giresun) Türk Ocağı'nın (Kurtuluş Savaşı'ndan sonra yeniden kuruluşunun) üçüncü yıl dönümü münasebetiyle tertip edilen tes'îd (kutlama) programıdır.

Saat on dokuz buçukta başlanacaktır.

Giresun, Işık Matbaası, (1927).

b) PROGRAM

- 1- İstiklal Marşı (Ocak Musiki Heyeti tarafından)
- 2- İptal edilmiştir. (Program üzerinden çizilmiştir.)
- 3- Şiir: Türküm büyüğüm (Ali Arif Bey tarafından)
- 4- Sultani Yegâh faslı (Saz)
 - a) Peşrev
 - b) Al Sazını
 - c) Andıkça
 - d) Aşkın karanlık yolunda
 - e) Saz semaîsi

Fokstrot, fokstrot.⁹

-On Dakika İstirahat-

- 5- Şiir (Muallim Hakkı Bey tarafından)
- 6- Kemanla parçalar (Mümin Bey tarafından)

⁹ Üç aşamalı dans (Vals gibi).

7- Monolog (Avni Bey tarafından)

8- Fokstort, fokstort, vals

-On Dakika İstirahat-

9- Türk'ün hitabı: Şiir (Ali Arif Bey tarafından)

10- Monolog (Fikret Bey tarafından)

11- Bağlama ile mahallî türküler (Avni Bey tarafından)

12-Tombala

Fokstort.....Çarliston

-On Dakika İstirahat-

13- Saz: Şett-i Araban faslı

a) Peşrev

b) Bülbül ne için

c) Ey gonca açıl

d) Görülmemiş

e) Saz semaîsi

14- Azerbaycan dansı

15- Fokstrot, fokstrot, fokstrot, fokstrot.

Sonuç

İstanbul Türk Ocağı'nın musiki faaliyetleri; giriş bölümünde de belirttiğimiz üzere bizim yazdıklarımızdan ibaret değildir.

İstanbul Türk Ocağı'nın bulunabilecek karar defterleri incelenerek ulaşamadığımız bu tür faaliyetlerin bu karar defterlerinden çıkarılarak yazıya ilavesi, ayrıca Türk Yurdu Mecmuası ve İstanbul Türk Ocağı'nın faaliyetleri dönemine ait ilgili gazete ve dergiler taranarak sonuçlarının yazıya ilavesi ile Ocağın musiki faaliyetlerine ait bilgilerin tamamına yakını tespit edilmiş olacaktır.

Kaynaklar

Arşiv Belgeleri

BOA, DH.KMS, 57-2/20.

Kitaplar

DEVELLİOĞLU, Ferit: *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat (Eski ve Yeni Harflerle)*, 11. Baskı, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 1975.

ÖZEGE, M. Seyfettin: *Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu*, Cilt: V.

SÖZER, Vural, *Müzik Ansiklopedik Sözlük*, 4. Baskı, Remzi Kitabevi Yayını, İstanbul, 1996.

Türk Ocağı Esas Nizamı, İstanbul Orhaniye Matbaası, 1334/1918.

ÜNLÜ, Cemal: *Git Zaman Gel Zaman -Fotoğraf-Gramofon-Taş Plak*, Pan Yayıncılık, İstanbul, 2004.

Sürekli Yayınlar

BAĞIR, Coşkun: “Türk Ocakları ve Türk Müsiki Tarihinde Unutulmuş Bir İlk İstanbul Türk Ocağı Klâsik Türk Müsikisi Korosu -veya- “İstanbul Türk Ocağı Musiki İhtifal Heyeti (1927)”, *Türk Yurdu*, 7. Devre, C. 33 (65), S. 306 (667), Şubat, 2013.

DUMAN, Doğan: “Cumhuriyet Baloları”, *Toplumsal Tarih*, Tarih Vakfı Yayını, S. 37, Ocak, 1997.

“Ocağın Balosu (Haber)”, *Vakit Gazetesi*, S. 2991, 29 Nisan 1926.

“Osmanlı’dan Cumhuriyete Musiki”, *Toplumsal Tarih*, Dosya Editörü: Merih Erol, Tarih Vakfı Yayını, S. 242, Şubat, 2014.

Türk Ocağı Postası, Türk Ocakları İstanbul Ocağı Yayını, S. 4, Aralık, 1918.